

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติตำบลหนองตะพาน

เมื่อประมาณ ๓๐๐ กว่าปีเศษ ผู้สูงอายุเล่าต่อกันมาว่า ในพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของตำบล เป็นที่ราบลุ่ม มีหนองน้ำขนาดใหญ่กินเนื้อที่เป็นบริเวณกว้างหลายร้อยไร่ การสัญจรไปมาของผู้คนในละแวกนี้จึงอาศัยทางน้ำคือใช้เรือ และมีการสร้างสะพานเป็นจำนวนมากหลายแห่ง เพื่อไปมาหาสู่กันของผู้คนในบริเวณรอบๆ หนองน้ำ ผู้คนจึงเรียกหนองน้ำนี้ว่า “หนองสะพาน” ต่อมามีการเพี้ยนของสำเนียงเสียงที่เรียกจากหนองสะพานเป็น “หนองตะพาน” และใช้เป็นชื่อเรียกอย่างเป็นทางการมาจนถึงปัจจุบัน

การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะพาน

สภาตำบลหนองตะพาน ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะพาน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้ลงประกาศดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๙ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๙ โดยมีผลใช้บังคับในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๙

ตราสัญลักษณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะพาน

มีความหมายว่า “กำเนิดของตำบลหนองตะพานและวัดหนองสะพาน” ความเป็นมาเก่าก่อนทราบได้ว่า คนรุ่นเก่าได้เล่าให้ฟังว่า “เป็นหนองน้ำยาวตลอดหมู่บ้านและมีสะพานหรือตะพานข้ามหนองน้ำที่ใครที่มันทั้งหมู่บ้าน โดยใช้เสาไม้แก่นเป็นค้ำ และไม้หน้า ๑๒ นิ้ว พาดเป็นทางเดินเท้าเพื่อออกไปทำนาเป็นเวลาช้านานจนปัจจุบันยังมีหลงเหลืออยู่บ้างเป็นบางที่ กระผมอยู่ขณะ อบต. อายุย่างเข้า ๖๐ ปี ต่างก็ไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ตั้งชื่อตำบลนี้มาก่อน” ในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะพาน จึงคาดการณ์ว่าหนองน้ำ-สระน้ำ รวมทั้งตะพานคงเป็นที่มาของชื่อตำบล คณะองค์การบริหารส่วนตำบลจึงลงมติใช้รูป “หนองน้ำและตะพานข้ามน้ำ” นี้เป็นตราสัญลักษณ์ของตำบลหนองตะพาน

คำขวัญตำบลหนองตะพาน

“หนองตะพานสามัคคี ล้วนรสดีผลไม้ ก้าวไกลการทำนา ยางพาราปลูกทั่วไป หลวงพ่อป่าเลไลย์คุ้มครอง”

ขนาดพื้นที่

ตำบลหนองตะพานมีพื้นที่ ๒๔.๒๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๕,๑๘๗ ไร่

ที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อ

ตำบลหนองตะพาน ตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่ว่าการอำเภอบ้านค่าย มีระยะห่างประมาณ ๘ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ

ติดต่อ ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากบริเวณลำราง บริเวณพิกัด Q Q ๔๑๙๑๕๒ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวเขตที่ดินลำราง ผ่านทางหลวงแผ่นดินสาย ๓๑๔๓ บริเวณพิกัด Q Q ๔๒๗๑๕๐ ถึงคลองข้างตาย บริเวณพิกัด ไปตามแนวเขตที่ดินทางทิศเดิม ผ่านคลองมาบตองบริเวณพิกัด Q Q ๔๓๓๑๔๘ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวเขตที่ดินถึง ทางหลวงแผ่นดินสาย ๓๑๔๓ บริเวณพิกัด Q Q ๔๓๕๑๔๔ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวทางหลวง ถึงบริเวณพิกัด Q Q ๔๓๖๑๔๓ ไปทางทิศใต้ตามแนวถนน ถึงบริเวณสามแยก บริเวณพิกัด Q Q ๔๔๖๑๓๐ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวถนนถึงบริเวณพิกัด Q Q ๔๕๘๑๒๔ ไปทางทิศเดิม ตามแนวเขตที่ดินผ่านบริเวณพิกัด Q Q ๔๗๕๑๑๒ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวคลองชลประทาน ระยะทางประมาณ ๕๐ เมตร แล้วไปทางทิศใต้ตามแนวคลองลำควน ถึงบริเวณพิกัด Q Q ๔๗๕๑๑๐ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวเขตที่ดินผ่านบริเวณพิกัด Q Q ๔๘๐๑๐๘ ถึงทางหลวงแผ่นดินสาย ๓๑๓๘ ด้านฝั่งทิศตะวันตกถึงบริเวณลำราง บริเวณพิกัด Q Q ๔๘๘๑๐๙ ไปทางทิศตะวันออกตามแนวลำรางถึงคลองใหญ่ (แม่น้ำระยอง) บริเวณพิกัด Q Q ๔๙๐๑๐๘ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๑๗ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก

ติดต่อ ตำบลบ้านค่าย และตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากคลองใหญ่(แม่น้ำระยอง) บริเวณพิกัด Q Q ๔๙๐๑๐๘ ไปทางทิศใต้ตามแนวร่องน้ำลึกของคลองใหญ่ ถึงบริเวณพิกัด Q Q ๔๙๒๔๙๗ ไปทางทิศตะวันตก ตามแนวเขตที่ดิน ถึงคลองหนองเชิงกราน บริเวณพิกัด Q Q ๔๘๘๐๙๑ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวเขตที่ดิน ถึงคลองบ่อสระ บริเวณพิกัด Q Q ๔๘๑๐๘๓ ไปทางทิศใต้ ตามแนวคลองบ่อสระ ถึงบริเวณพิกัด Q Q ๔๘๐๐๘๑ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๕ กิโลเมตร

ทิศใต้

ติดต่อ ตำบลน้ำคอก อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง

โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากคลองบ่อสระ บริเวณพิกัด Q Q ๔๘๐๐๘๑ ไปทางทิศตะวันตกตามแนวเขตที่ดินและคันนา ผ่านทางหลวงแผ่นดินสาย ๓๑๓๘ ถึงคลองท่าใหญ่บริเวณพิกัด Q Q ๔๗๑๐๘๗ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวเขตที่ดินและทางเดิม ถึงถนนลูกรังบริเวณพิกัด Q Q ๔๖๔๐๗๔ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวถนน ผ่านแยกบริเวณพิกัด Q Q ๔๕๘๐๘๑ ไปทางทิศเดิมตามแนวถนน ถึงบริเวณพิกัด Q Q ๔๔๐๐๙๙ ไปทางทิศเดิมตามแนวเขตที่ดินและทางเกวียนเดิมจนถึงถนน (ทางหลวงท้องถิ่น) บริเวณพิกัด Q Q ๔๓๓๑๐๓ รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก

ติดต่อ ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากถนนบริเวณพิกัด Q Q ๔๓๓๑๐๓ ไปทางทิศเหนือตามแนวทางเดิมและแนวเขตที่ดิน ถึงคลองข้างตายบริเวณพิกัด Q Q ๔๓๐๑๒๖ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวเขตที่ดินผ่านถนนบริเวณพิกัด Q Q ๔๒๘๑๒๘ ถึงถนน บริเวณพิกัด Q Q ๔๑๘๑๔๕ ไปทางทิศเหนือ ตามแนวถนนถึงเขาตาย้อย บริเวณพิกัด Q Q ๔๑๗๑๔๘ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวเขตที่ดินถึงลำราง บริเวณพิกัด Q Q ๔๑๙๑๕๒ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของตำบลหนองตะพาน เป็นที่ราบลุ่มและเป็นเขาบางส่วน มีแม่น้ำที่สำคัญ ๑ สาย คือ แม่น้ำระยอง ไหลผ่านพื้นที่ด้านทิศตะวันออกของตำบลหนองตะพาน พื้นที่เหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ พืชสวน นาข้าว ประมง และปศุสัตว์

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปของตำบลหนองตะพาน มีลักษณะแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู โดยมีฝนตกชุก ระยะหนึ่งแล้วเป็นฤดูแล้ง ฤดูฝนกับฤดูแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจน ฤดูฝน จะมีระยะเวลาประมาณ ๘ เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนตุลาคม ฤดูแล้งจะมีระยะเวลาประมาณ ๔ เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์

ลักษณะดิน

ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มสลับเนิน เหมาะแก่การทำเกษตร คุณภาพดินอาจเสื่อมไปบ้างเพราะสารเคมี แต่ได้มีการตรวจวัดคุณภาพดินทุกครั้งก่อนการเพาะปลูก และมีการปรับปรุงหน้าดินให้สามารถใช้ทำการเพาะปลูกให้เจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ตามปกติ

การแบ่งเขตการปกครอง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ณ ปัจจุบัน
๑	บ้านไผ่	นายสุชาติ อ่ำเอี่ยม
๒	บ้านเกาะ	นายพิทยา พลโสภาพ (กำนัน)
๓	บ้านหนองสะพาน	นางอริสรา มานะจิตร
๔	บ้านปากป่า	นายโยธา แจ่มฉาย
๕	บ้านแหลมเหียง	นายนพพร จันทรมหา
๖	บ้านคลองช้างตาย	นายสมชาย บำรุงจิตร

จำนวนประชากรแยกตามพื้นที่

หมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม
หมู่ที่ ๑ บ้านไผ่	๔๒๗	๔๕๔	๘๘๑
หมู่ที่ ๒ บ้านเกาะ	๕๔๗	๕๘๘	๑,๑๓๕
หมู่ที่ ๓ บ้านหนองสะพาน	๒๑๖	๒๕๘	๔๗๔
หมู่ที่ ๔ บ้านปากป่า	๔๗๐	๔๕๖	๙๒๖
หมู่ที่ ๕ บ้านแหลมเหียง	๕๐๔	๕๐๐	๑,๐๐๔
หมู่ที่ ๖ บ้านคลองช้างตาย	๒๑๙	๒๒๒	๔๔๑
รวม	๒,๓๘๓	๒,๔๗๘	๔,๘๖๑